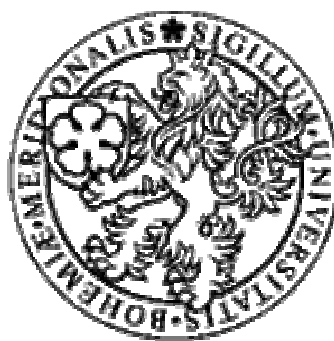

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

KATEDRA MATEMATIKY

**POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI Z PROVOZU
MOTOROVÝCH VOZIDEL**

Luboš Jindřich
Finanční matematika

České Budějovice, 2008

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně s použitím uvedených zdrojů.

V Českých Budějovicích dne 22. dubna 2008

.....
Luboš Jindřich

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách.

V Českých Budějovicích dne 22. dubna 2008

Luboš Jindřich

Poděkování

Děkuji vedoucímu závěrečné práce, Ing. Pavlu Pokornému, za odbornou pomoc a teoretické i praktické rady při zpracování bakalářské práce.

Luboš Jindřich

Anotace

V bakalářské práci se zabývám pojištěním odpovědnosti z provozu motorových vozidel (povinné ručení). Uvádím historii povinného ručení, právní normy platné v ČR, rozsah pojištění a porovnávám produkty u vybraných pojišťoven. Zabývám se také havarijním pojištěním, protože tyto dvě pojištění spolu velmi úzce souvisí.

Tato práce by měla poskytnout čtenáři informace o pojištění odpovědnosti z provozu motorového vozidla v ČR.

In my project I'm writing about third-party risks. I'm mentioning history of third party risks, legal rules valid in Czech Republic, extend of cover and comparing products with chosen insurance companies. I'm also writing about accident insurance as these two are closely related to each other.

This project should provide a reader with information about third party risks in Czech Republic.

Obsah

1. kapitola.....	8
Úvod.....	8
2. kapitola.....	9
Historie povinného ručení.....	9
3. kapitola.....	10
Povinné ručení.....	10
Rozsah pojištění.....	11
Vznik povinného ručení.....	11
Zánik povinného ručení.....	13
Důsledky zániku.....	15
Povinnosti pojištěného.....	16
Právo a povinnost pojistitele.....	16
Výluky z pojištění.....	17
Zelená karta.....	17
Česká kancelář pojistitelů.....	21
4. kapitola.....	24
Havarijní pojištění.....	24
Rozdíl mezi povinným ručením a havarijním pojištěním.....	25
Co lze pojistit havarijním pojištěním.....	25
5. kapitola.....	27
Porovnání produktů vybraných pojišťoven.....	27
Česká pojišťovna a.s.....	27
Kooperativa pojišťovna a.s.....	27
ČSOB pojišťovna a.s.....	28
Rozbor pojistných produktů.....	28
Způsob placení pojistného.....	28
Výše pojistného.....	29
Slevy za bezeškodný průběh.....	30
Závěr.....	31

6. kapitola.....	32
Podle čeho vybírat povinné ručení.....	32
7. kapitola.....	34
Otázky a odpovědi.....	34
8. kapitola.....	37
Vysvětlení pojmů.....	37
9. kapitola.....	40
Závěr.....	40
Seznam použitých zdrojů.....	42

1. kapitola

Úvod

Pojištění odpovědnosti z provozu motorových vozidel (povinné ručení) upravuje zákon č. 168/1999, Zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Jedná se o pojištění, které kryje riziko škod způsobené při provozu vozidla. Nevztahuje se ale na škodu vzniklou na vlastním vozidle vlastním zaviněním.

Povinné ručení bylo u nás zavedeno v první polovině třicátých let minulého století. Mělo formu zákonného pojištění se všemi prvky monopolního pojištění v nekonkurenčním prostředí.

Od 1. ledna 2000 došlo k legislativní změně v pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla. Česká pojišťovna a.s. byla zbavena monopolu v této oblasti. Zákonné pojištění tohoto rizika přechází na formu povinného smluvního pojištění s možností výběru pojistit možné následky provozu vozidla u pojišťovny, která k této činnosti získala licenci Ministerstva financí ČR. Tuto licenci u nás získalo 11 pojišťoven. Konkrétně se jedná o Českou pojišťovnu a.s., Allianz pojišťovnu a.s., Generali pojišťovnu a.s., Kooperativa pojišťovnu a.s., ČSOB pojišťovnu a.s., Dolnorakouskou pojišťovnu a.s., Českou podnikatelskou pojišťovnu a.s., Triglav pojišťovnu a.s., UNIQA pojišťovnu a.s., Wustenrot pojišťovnu a.s., DIRECT pojišťovna a.s.

2. kapitola

Historie povinného ručení

Historie povinného ručení na našem území počíná dnem 26. března 1935. Toho dne vydaný zákon o jízdě motorovými vozidly zaváděl povinnost odpovědnostního pojištění pro všechna motorová vozidla (do té doby se povinnost vztahovala pouze na motorová vozidla, sloužící k dopravě osob). Toto zákonné opatření přijaly soukromé pojišťovny s nechutí, protože to pro ně znamenalo zvětšení administrativní práce. Jednalo se zejména o práce spojené s „Fondem pro podporu při úrazech motorovými vozidly“. Tento fond byl zřízen ze zákona a pojišťovny, provozující tento druh pojištění, do něj musely přispívat částkou 1 % z předepsaného čistého pojistného. Z tohoto fondu se měly vyplácet podpory osobám, které utrpěly úraz motorovým vozidlem a škoda jim nemohla být nahrazena osobou za úraz odpovědnou.

Další administrativní práce byla spojena s povinností pojišťoven vydávat pojistníkům potvrzení o tom, na jaké částky je motorové vozidlo pojištěno a na jakou dobu bylo pojistné zapláceno.

K celkovému přepracování právní úpravy pojištění došlo po znárodnění československého pojišťovnictví, provedeného dekretem prezidenta republiky z roku 1945 a sloučení znárodněných pojišťoven. Postavení státní pojišťovny a právní úprava pro hlavní druhy pojištění byly vydány v roce 1950. V tomto roce byl změněn statut povinného ručení z pojištění smluvně povinného na pojištění zákonné.

Další podstatnou změnu do povinného ručení přinesl zákon č. 168 z roku 1999, kterým se právní úprava povinného ručení v podstatě vrací před rok 1950. Tento zákon totiž ruší povinné ručení jako záležitost pouze České pojišťovny a vrací jej do konkurenčního prostředí se všemi důsledky. Dále byla ustanovena Česká kancelář pojistitelů, jako orgán, složený ze zástupců pojišťoven, kterým byla udělena licence pro správu povinného ručení.

3. kapitola

Povinné ručení

Z tohoto pojištění má pojištěný nárok, aby pojišťovna za něho nahradila v případě pojistné události v rozsahu a ve výši podle právního předpisu poškozeným uplatněné a prokázané nároky na náhradu.

Pojistnou událostí je vznik povinnosti pojišťovny uhradit za pojištěného poškozenému škodu způsobenou provozem vozidla. Rozhoduje-li o náhradě škody soud, platí, že pojistná událost nastala teprve dnem, kdy rozhodnutí, podle něhož má pojišťovna plnit, nabylo právní moci.

Musí jej sjednat každý vlastník motocyklu, tříkolky, čtyřkolky, osobního automobilu, autobusu, nákladního automobilu, speciálního automobilu, tahače, přípojného vozidla, traktoru, samojízdného pracovního stroje, přípojného pracovního stroje a taky jednonápravového traktoru.

Povinné ručení se vztahuje na pojistné události vzniklé na území České republiky a zemí stanovených vyhláškou a uvedených na zadní straně. Konkrétně jsou to: Rakousko, Albánie, Andora, Belgie, Bulharsko, Bosna a Hercegovina, Švýcarsko, Kypr, Německo, Dánsko, Španělsko, Estonsko, Francie, Finsko, Spojené království Velké Británie a Severního Irska, Řecko, Maďarsko, Chorvatsko, Itálie, Izrael, Irán, Irsko, Irák, Island, Lucembursko, Litva, Malta, Maroko, Moldávie, Makedonie, Norsko, Nizozemí, Portugalsko, Polsko, Rumunsko, Švédsko, Slovensko, Slovinsko, Tunis, Turecko, Ukrajina.

Rozsah pojištění

Pojištění se vztahuje na každou osobu, která odpovídá za škodu způsobenou provozem vozidla uvedeného v pojistné smlouvě. Pojištěný má nárok, aby za něj pojistitel nahradil ve stanovené výši uplatněné a prokázané nároky na náhradu:

- I. Škody na zdraví nebo usmrcení.
- II. Škody vzniklé poškozením, zničením nebo ztrátou věci, ale taky i škody vzniklé odcizením věci, nebyla-li fyzická osoba ji schopna opatrovat.
- III. Škody, která má povahu ušlého zisku a taky účelně vynaložených nákladů spojených s právním zastoupením při uplatnění nároků u výše zmíněných případů.

Škoda se hradí v penězích, ale maximálně do výše limitu pojistného plnění stanoveného v pojistné smlouvě.

Z účelu zákonného pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorových vozidel vyplývá široká formulace jeho rozsahu. Zákonné pojištění se vztahuje na odpovědnost provozovatele i řidiče tuzemského motorového vozidla (vozidlo, které podléhá evidenci motorových vozidel v České republice nebo vozidlo, které této evidenci nepodléhá, ale jeho vlastník má trvalé bydliště (sídlo) na území České republiky) nebo cizozemského motorového vozidla (vozidlo, které je vybaveno cizí státní poznávací značkou, nebo vozidlo, které není vybaveno cizí státní poznávací značkou a je ve vlastnictví fyzické nebo právnické osoby s trvalým pobytem nebo sídlem mimo území České republiky).

Vznik povinného ručení

Pojištění odpovědnosti vzniká na základě pojistné smlouvy. Pojistitel je povinen pojistnou smlouvu uzavřít, jestliže návrh na její uzavření neodporuje zákonu nebo všeobecným pojistným podmínkám pojistitele. V pojistné smlouvě se lze od zákona odchýlit jen tehdy, pokud tím nedochází ke snížení nebo omezení nároků poškozeného

z pojištění odpovědnosti. Bezprostředně po uzavření pojistné smlouvy týkající se tuzemského vozidla je pojistitel povinen vydat pojistníkovi doklad o pojištění odpovědnosti a na žádost pojistníka zelenou kartu. Náležitosti dokladu o pojištění odpovědnosti stanoví Ministerstvo financí vyhláškou.

Pojistná smlouva obsahuje nejméně údaje o účastnících smlouvy a o vozidle, době trvání pojištění, pojistném období, limitu pojistného plnění, výši pojistného, způsobu jeho placení a jeho splatnosti. Jestliže v době uzavření pojistné smlouvy nejsou některé údaje týkající se vozidla známy, je pojistník povinen je pojistiteli sdělit ve lhůtě, kterou pojistitel určil, nejpozději však do 15 dnů od uzavření pojistné smlouvy. Zelenou kartu v takovém případě pojistitel vystaví po obdržení tohoto sdělení pojistníka.

Limitem pojistného plnění se rozumí nejvyšší hranice plnění pojistitele při jedné škodné události. Limit pojistného plnění musí být:

- I. Při škodě nejméně 35 000 000 Kč na každého zraněného nebo usmrčeného
- II. Při škodě nejméně 18 000 000 Kč bez ohledu na počet poškozených; převyšuje-li součet nároků více poškozených limit pojistného plnění uvedený v pojistné smlouvě, pojistné plnění se každému z nich snižuje v poměru tohoto limitu k součtu nároků všech poškozených.

Pojistitel je povinen stanovit pojistné tak, aby zabezpečil trvalou splnitelnost závazků vzniklých provozováním pojištění odpovědnosti, zejména dostatečnou tvorbu aktiv, jejichž zdrojem jsou technické rezervy podle zvláštního právního předpisu upravujícího pojišťovnictví a úhradu příspěvků Kanceláři.

Při sjednávání výše pojistného v pojistné smlouvě je pojistitel povinen zohlednit předcházející škodný průběh pojištění odpovědnosti pojistníka, a to slevou na pojistném v případě bezeškodného průběhu pojištění nebo přírůžkou k pojistnému v případě výplaty pojistného plnění z pojištění odpovědnosti.

Způsob stanovení výše pojistného je pojistitel povinen předložit ke kontrole České národní bance na její písemné vyžádání, a to včetně statistických údajů, na

kterých je způsob stanovení výše pojistného založen, a potvrzení odpovědného pojistného matematika o správnosti způsobu stanovení výše pojistného.

Uzavřít pojistnou smlouvu o pojištění odpovědnosti je povinen vlastník nebo spoluvlastník tuzemského vozidla nebo řidič cizozemského vozidla, nestanoví-li tento zákon jinak. Tím není dotčeno právo uzavřít pojistnou smlouvu osobou, která je osobou odlišnou od vlastníka tuzemského vozidla nebo řidiče cizozemského vozidla.

Zánik povinného ručení

Pojištění odpovědnosti zaniká:

- I. Dnem, kdy pojistník oznámil pojistiteli změnu vlastníka vozidla
- II. Dnem, kdy vozidlo přestalo existovat
- III. Dnem vyřazení vozidla z evidence
- IV. Dnem odcizení vozidla
- V. Dnem třicátým od doručení upomínky o neplacení pojistného
- VI. Výpovědí
- VII. Dohodou
- VIII. Uplynutím doby, na kterou byla pojistná smlouva sjednána

Add1) dnem, kdy pojistník oznámil pojistiteli změnu vlastníka vozidla – v praxi asi nejčastější případ ukončení pojištění. V tomto případě končí pojištění teprve dnem, kdy je pojistiteli nahlášena změna ve vlastnictví pojištěného tuzemského vozidla. Nahlásit změnu ve vlastnictví vozidla je oprávněn jak původní vlastník vozidla, tak i vlastník nový, a to bez zbytečného odkladu od okamžiku změny vlastnictví. Na tuto skutečnost je dobré pamatovat hned při prodeji vozidla a není ani od věci ji upravit v předmětné kupní smlouvě. V praxi nezřídka dochází k situacím, kdy z důvěry v to, že nahlášení provede „ten druhý“, nedojde k nahlášení změny vlastnictví vůbec a zaměstnanci odborů správy pohledávek a vymáhání jednotlivých pojistitelů mají další důvod k sepisování nepříliš vstřícných upomínek neplacení pojistného.

Add2) dnem, kdy vozidlo přestalo existovat – v praktickém životě je žádoucí, abychom po proběhlém pohřbu milovaného vozidla na některém z četných vrakovišť odnesli parte, které stvrzuje zánik vozidla, neprodleně k příslušnému pojistiteli a zánik vozidla mu oznámili tak, abychom byli ušetřeni povinnosti platit i nadále pojistné za neexistující vozidlo.

Add3) dnem vyřazení vozidla z evidence – evidenci vozidel spravují příslušné obecní úřady. Doklad o výmazu vozidla z této evidence je nutným předpokladem k tomu, abychom byli zproštěni povinnosti nadále platit pojistné. V této souvislosti je však nutné poznamenat, že s vozidlem, které je z příslušné evidence vymazáno, již není záhodno vjíždět na pozemní komunikace, abychom neriskovali odebrání řidičského průkazu a tučnou pokutu.

Add4) dnem odcizení vozidla – jedná se o jeden z mála případů, kdy naše vozidlo neoprávněně užívá jiná osoba, ve kterém pojišťovna poskytuje pojistné plnění. Dnem, kdy pojištění zaniká, je potom nejpozději den, kdy Policie České republiky přijala oznámení o odcizení vozidla.

Add5) dnem třicátým od doručení upomínky o neplacení pojistného – v případě, že se rozhodneme pojistné neplatit nebo prostě na tuto nemilou povinnost zapomeneme, je dobré počítat s tím, že i toto v určitých případech vede k zániku pojištění. Ze zákona pojištění zaniká dnem následujícím po uplynutí lhůty stanovené pojistitelem v upomínce k zaplacení pojistného nebo jeho části doručené pojistníkovi. Tato lhůta nesmí být kratší než 1 měsíc a upomínka pojistitele musí upozornění na zánik pojištění obsahovat, jinak by ke skončení pojištění nedošlo.

Add6) výpověď – z poměrně problematických důvodů zániku pojistné smlouvy je výpověď, kterou upravuje zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon stanoví okamžik zániku pojištění ke konci pojistného období s tím, že podmínkou pro platnost výpovědi je její doručení druhé straně nejméně 6 týdnů před uplynutím pojistného období.

Add7) dohodou – jak se říká, dohoda „to jistí“ a je jistě jedním z těch nejpríjemnějších způsobů zániku pojistné smlouvy, není však záhodno zapomenout na zákonem stanovené podmínky, kterými jsou určení okamžiku zániku pojištění a také způsob vzájemného vyrovnání závazků.

Add8) uplynutím doby, na kterou byla pojistná smlouva sjednána – tento případ zániku povinného ručení nastává když je pojistná smlouva sepsána na dobu určitou a zaniká tudíž po uplynutí stanovené doby.

Důsledky zániku

Jestliže povinné ručení, které bylo sjednané na vozidlo, zanikne a nedojde do 14 dnů k uzavření smlouvy nové, nastává ve stejné době povinnost odevzdat registrační značku a osvědčení o registraci vozidla, a to v rámci žádosti o dočasné (resp. trvalé) vyřazení vozidla z registru vozidel.

K žádosti je nutné doložit osvědčení o registraci vozidla, tabulku s přidělenou registrační značkou a předložit technický průkaz vozidla k vyznačení záznamu o jeho vyřazení. V případě trvalého vyřazení vozidla je ještě nutné předložit doklad o jeho fyzické likvidaci od osoby oprávněné tuto likvidaci provést.

Nedojde-li k odevzdání orgánu evidence vozidel státní poznávací značky a technického průkazu v případě zániku pojištění, může dojít k pokutě ve výši až 10 000 Kč.

Povinnosti pojištěného

Pojištěný má za povinnost bez zbytečného odkladu:

- I. Písemně oznámit pojistiteli, že došlo ke škodné události, že proti němu bylo uplatněno právo na náhradu škody a vyjádřit se k požadované náhradě a její výši.
- II. Oznámit, jestli proti němu bylo zahájeno správní nebo trestní řízení, jestli poškozený uplatnil nárok na náhradu škody u soudu, nebo jiného orgánu, s uvedením, jak škoda vznikla, předložit příslušné doklady a v průběhu šetření události postupovat podle pokynů pojistitele.
- III. Předložit poškozenému (na jeho požádání) své jméno, příjmení a bydliště, jméno, příjmení a bydliště nebo obchodní sídlo vlastníka vozidla, obchodní jméno a sídlo pojistitele, u něhož byla odpovědnost pojištěna, číslo pojistné smlouvy, státní poznávací značku vozidla, kterým byla způsobena škoda.

Kromě těchto zákonem stanovených povinností má pojištěný ještě další povinnosti, které si stanoví jednotlivé pojišťovny zvlášť.

Právo a povinnost pojistitele

Všechny pojišťovny se zde drží zákona. Podle něj má pojistitel právo na náhradu plnění, pokud zjistí, že pojištěný způsobil škodu úmyslně, neřídil se pravidly silničního provozu, způsobil škodu neoprávněným užitím vozidla, neohlásil dopravní nehodu, porušil základní povinnosti při provozu vozidla (špatný technický stav vozidla, vozidlo bez technického průkazu, řídil bez řidičského průkazu – kromě autoškoly, pod vlivem alkoholu nebo omamných a psychotropních látek, nepravdivě odpovídal na otázky při sjednávání pojistné smlouvy).

Mezi povinnosti pojistitele patří zatajení šetření pojistné události bez zbytečného odkladu. Pokud nemůže být šetření skončeno do jednoho měsíce od oznámení o vzniku pojistné události, je pojistitel povinen poskytnout poškozenému na jeho písemnou

žádost plnění nebo odpovídající zálohu. Pojistitel je povinen poskytnout plnění do 15 dnů od došetření události, nebo od rozhodnutí soudu.

Výluky z pojištění

Ve svých všeobecných pojistných podmínkách je uvádí jen Česká pojišťovna a.s. a Kooperativa a.s.. Pojistné plnění se podle nich nevztahuje na:

- I. Škodu, kterou utrpěl řidič auta, které způsobilo škodu.
- II. Škodu, kterou pojištěný způsobil svému manželovi, nebo osobám, které s ním žijí ve společné domácnosti.
- III. Škody na vozidle pojištěného a na věcech, které v něm přepravoval (výjimkou jsou jen věci, které měla přepravovaná osoba na sobě nebo u sebe).
- IV. Věcnou škodu vzniklou mezi vozidly jízdní soupravy tvořené motorovým a přípojným vozidlem.
- V. Škodu vzniklou manipulací s nákladem stojícího vozidla.
- VI. Škodu vzniklou při účasti v závodě motorových vozidel (pokud jeho podmínkou nebylo dodržování pravidel silničního provozu).

Zelená karta

Zelená karta slouží jako doklad o zaplacení povinného ručení. Je ale nutné ji mít vždy s sebou? A co s námi udělají, pokud ji nemáme? A jsme si vědomi toho, že neplatí pro všechny státy? V některých zemích smíme ale jezdit i bez ní, tak proč vyřizovat zbytečné formality.

Když chceme vyrazit s vozem do ciziny, tak se nám naskýtá spousta otázek. Jak v případě nehody prokázat, že jsme pojištěni? Jak je to s pojistnými limity, když škoda v Německu přijde několikanásobně draž, než škoda v České republice? A co se stane, nejsme-li pojištěni vůbec?

Odpovědí na první otázku je všem dobře známá zelená karta. Pojišťovna je nám ji povinna vydat bezprostředně po uzavření pojištění odpovědnosti z provozu vozidla podle zákona č. 168/1999 Sb. Na základě této karty můžeme vrazit do libovolného zahraničního auta s uspokojujícím vědomím, že jsme pojištěni.

Nicméně je dobré vědět, že ne všude zelené karty platí a naopak někde platí tak dobře, že je ani nemusíme mít s sebou. V zásadě si můžeme svět rozlišit do následujících tří skupin:

V zemích, s kterými je uzavřena tzv. *multilaterální dohoda*, není nutné mít s sebou zelenou kartu. V těchto zemích je dokladem stejné potvrzení, co používáme doma, popř. pouze státní poznávací značka. Jakákoliv škoda je poté hrazena z garančního fondu Českou kanceláří pojistitelů a následně vymáhána na nás, respektive na naší pojišťovně, ale až po příjezdu do ČR.

V zemích, s kterými je uzavřena tzv. *jednotná dohoda*, je nezbytné, pokud s touto zemí není uzavřena současně i dohoda multilaterální, s sebou zelenou kartu vzít. V případě, že ji mít nebudeme, tak nám v lepším případě vystaví za nějaký poplatek novou a v horším nás nechají zaplatit hraniční pojištění (viz. dále) v plné výši.

Do třetí skupiny zemí řadíme ty, se kterými není uzavřena ani jedna ze zmíněných smluv. V těchto zemích nám nepomůže ani zelená karta. Jedinou možností pro motoristu je zakoupení pojištění odpovědnosti vztahující se k dané zemi přímo na hranicích, kterému se příhodně říká hraniční pojištění. Nevýhodou této metody je samozřejmě to, že toto pojištění vyjde zpravidla několikanásobně draž, než běžné povinné ručení. Proto je dobré si předem rozmyslet, kterými zeměmi máme v úmyslu při naší cestě projíždět. Jinak může jít o značně drahou legraci.

Poměrně zajímavou informací může být to, že limity plnění nejsou v rámci jedné smlouvy o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla v různých zemích stejné. Znamená to tedy, že přejedeme-li německé hranice, náš limit plnění se automaticky zvyšuje podle běžných limitů na německé straně. Samozřejmě to samé platí i v případě Ukrajiny, kde se ovšem pojistné limity přirozeně sníží.

Další zajímavou otázkou je, co se s námi stane v případě, že způsobíme škodu v zemi s multilaterální smlouvou, aniž bychom měli doma uzavřené pojištění odpovědnosti. Škodu za nás proplatí Česká kancelář pojistitelů z garančního fondu, načež na nás bude škodu v plné výši vymáhat. K tomu samozřejmě dostaneme i pokutu do výše 20 000 Kč, což je ovšem k předpokládané škodě zanedbatelné.

Následující tabulka uvádí, se kterými státy jsou jednotné a multilaterální dohody uzavřeny:

Země	Jednotná	Multilaterální
Rakousko	ano	ano
Albánie	ano	ne
Andora	ano	ne
Belgie	ano	ano
Bulharsko	ano	ne
Bosna a Hercegovina	ano	ne
Kypr	ano	ne
Německo	ano	ano
Dánsko	ano	ano
Španělsko	ano	ano
Estonsko	ano	ne
Francie	ano	ano
Monako	ano	ano
Finsko	ano	ano
Velká Británie	ano	ano
Řecko	ano	ano
Maďarsko	ano	ano
Chorvatsko	ano	ano
Švýcarsko	ano	ano
Lichtenštejnsko	ano	ano
Itálie, Vatikán a San Marino	ano	ano
Izrael	ano	ne
Irán	ano	ne
Irsko	ano	ano
Island	ano	ano
Lucembursko	ano	ano
Lotyšsko	ano	ne
Malta	ano	ne
Maroko	ano	ne
Moldávie	ano	ne
Makedonie	ano	ne
Norsko	ano	ano
Nizozemí	ano	ano
Portugalsko	ano	ano
Polsko	ano	ne
Rumunsko	ano	ne
Švédsko	ano	ano
Slovinsko	ano	ano
Tunisko	ano	ne
Turecko	ano	ne
Ukrajina	ano	ne

Z tabulky je vidět, že při cestě do většiny nám dostupných zemí není nezbytné zelenou kartu zařizovat. Je ale nutné podotknout, že pokud zelenou kartu s sebou máme, bude pravděpodobně jednodušší vyřizování formalit při případné pojistné události, neboť na ní bude číslo naší pojistné smlouvy.

Česká kancelář pojistitelů

Česká kancelář pojistitelů je právnickou osobou, se sídlem Štefánikova 248/32, Praha 5, která byla zřízena zákonem č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla dne 30. července 1999 jako profesní organizace pojistitelů, které bylo uděleno Ministerstvem financí ČR povolení k provozování pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Na základě novelizace zákona 168/1999 Sb. zákonem 47/2004 Sb. byla Kancelář zapsána v obchodním rejstříku, vedeným Městským soudem v Praze, v oddíle A, vložka 49763.

Činnost české kanceláře pojistitelů je dána její působností, kterou vymezuje zákon ve svých ustanoveních pro tyto oblasti:

- I. Správa garančního fondu a poskytování pojistných plnění z garančního fondu.
- II. Správa prostředků technických rezerv zákonného pojištění.
- III. Provozování hraničního pojištění a informačního střediska.
- IV. Plnění úkolů v souvislosti s členstvím v Radě kanceláří (systém zelené karty) včetně realizace dohod s kancelářemi pojistitelů cizích států.
- V. Spolupráce se státními orgány v oblasti pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.
- VI. Vedení evidencí a statistik pro účely pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.
- VII. Podílení se na předcházení škodám v silničním provozu a pojistným podvodům v pojištění motorových vozidel.
- VIII. Zpracování údajů o dopravních nehodách od Policie ČR.

Členství v kanceláři vzniká právní mocí rozhodnutí České národní banky, kterým bylo „tuzemskému“ pojistiteli uděleno povolení k provozování pojištění odpovědnosti

z provozu vozidla, nebo dnem zahájení činnosti v pojištění odpovědnosti z provozu vozidla na území České republiky pojišťovnou z jiného členského státu Evropského hospodářského prostoru.

Orgány kanceláře jsou:

- I. Shromáždění členů
- II. Správní rada
- III. Kontrolní komise
- IV. Výkonný ředitel

Shromáždění členů – nejvyšší orgán kanceláře, jehož působnost, pravomoci, způsob zasedání a rozhodování jsou upraveny v ustanovení § 20 zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidel a v článku VII Statutu Kanceláře. Shromáždění členů přísluší:

- I. Volit a odvolávat členy správní rady a kontrolní komise.
- II. Určovat výši ročních a mimořádných příspěvků členů.
- III. Schvalovat rozpočet Kanceláře.
- IV. Rušit nebo měnit rozhodnutí správní rady.
- V. Schvalovat účetní závěrky Kanceláře.
- VI. Rozhodovat o věcech, které si vyhradí.
- VII. Přijímat statut Kanceláře po jeho předchozím schválení Českou národní bankou.

Správní rada – statutární orgán Kanceláře, který má pět členů. Za správní radu jedná navenek jménem Kanceláře každý člen správní rady. Délka funkčního období, působnost, pravomoci, způsob jednání, rozhodování a odpovědnosti členů správní rady jsou upraveny v ustanovení § 21 výše citovaného zákona a v článku VIII Statutu Kanceláře. Správní radě přísluší:

- I. Volit ze svých členů a odvolávat předsedu a místopředsedu správní rady.
- II. Jmenovat a odvolávat výkonného ředitele a jeho zástupce.
- III. Spravovat majetek kanceláře.
- IV. Schvalovat vnitřní organizační předpisy Kanceláře a jejich změny.

- V. Schvalovat zřízení nebo zrušení sekcí Kanceláře.
- VI. Zajišťovat publikační, dokumentační a jiné činnosti související s působností Kanceláře.

Kontrolní komise – kontrolní orgán Kanceláře, který dohlíží na výkon působnosti správní rady, na výkon činnosti Kanceláře a její hospodaření, a na dodržování povinnosti členů Kanceláře platit příspěvky ve stanovené lhůtě a výši. Délka funkčního období, působnost, pravomoci, způsob jednání, rozhodování a odpovědnost členů kontrolní komise jsou upraveny v ustanovení § 22 výše citovaného zákona a v článku IX Statutu Kanceláře. Kontrolní komise má 3 členy.

Výkonný ředitel – je oprávněn činit právní úkony k zabezpečení působnosti Kanceláře, v době mezi zasedáními správní rady přijímat veškerá opatření a rozhodnutí nezbytná k zajištění řádné činnosti Kanceláře, pokud správní rada neurčí jinak. Postavení, působnost, pravomoci a odpovědnost výkonného ředitele je upravena v ustanovení § 23 výše citovaného zákona, v článku X Statutu Kanceláře a ve vnitřních organizačních předpisech Kanceláře.

4. kapitola

Havarijní pojištění

Havarijní pojištění slouží ke krytí škod na vlastním automobilu při dopravní nehodě. V případě zavinění druhou osobou je škoda hrazena z povinného ručení viníka, uplatnění tedy havarijní pojištění nalezne při dopravní nehodě způsobené řidičem havarijně pojištěného automobilu.

Havarijní pojištění je určeno majitelům motorových vozidel. Protože v případě zavinění dopravní nehody druhou stranou je škoda hrazena z povinného ručení viníka, je výhodné zejména pro často havarující řidiče.

Proč se pojistit? Způsobit dopravní nehodu může každý, přestože většina řidičů minimalizuje možnost zavinění nehody bezpečnou jízdou (někdy to tak ale opravdu nevypadá). Škoda pak dosahuje řádů deseti tisíců až statisíců (u luxusních automobilů i milionů). Pokud není automobil pojištěný, veškeré náklady na opravu (či pořízení nového) musí uhradit majitel. Pokud však automobil havarijně pojištěný je, jeho vlastník zaplatí náklady pouze do výše spoluúčasti.

Pojistné plnění nastává v případě dopravní nehody, kterou zaviní řidič havarijně pojištěného motorového vozidla. V případě zavinění nehody druhou stranou je škoda hrazena z povinného ručení viníka dopravní nehody.

K havarijnímu pojištění lze sjednat celou řadu připojištění - pro případ zcizení či živelné katastrofy, pojištění skel, sedadel, zavazadel, úrazové pojištění řidiče a cestujících, pojištění půjčovaného pro případ opravy vozidla a další.

Většina pojišťoven, které nabízejí povinné ručení, nabízí havarijní pojištění jako doplněk k pojištění odpovědnosti z provozu motorového vozidla za zvýhodněných podmínek. Je proto výhodné pořizovat obě pojištění současně a zvážit možnost jejich sjednání u jedné pojišťovny.

Rozdíl mezi povinným ručením a havarijním pojištěním

Pojištění automobilů je v zásadě dvojího druhu. Povinné ručení, tedy správně pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla, je ze zákona povinen uzavřít každý vlastník tuzemského vozidla podléhajícího registraci silničních vozidel nebo řidič cizozemského vozidla, který není držitelem platné zelené karty. Účelem povinného ručení je zajistit náhradu škody ostatním účastníkům silničního provozu a dalším osobám, kterým škoda provozem pojištěného vozidla vznikla. Povinné ručení se netýká škod vzniklých na vozidle, které svým provozem škodu způsobilo, ani škod vzniklých jeho řidiči.

Havarijní pojištění naopak kryje škody na vozidle vzniklé v důsledku jeho havárie, odcizení, neoprávněného užití nebo živelné události. Součástí havarijního pojištění mohou být i různá připojištění: zpravidla úrazové pojištění řidiče a dopravovaných osob, zavazadel, skel, asistenčních služeb, právní ochrany a půjčovného za náhradní vozidlo při pojistné události. Na rozdíl od povinného ručení je zcela na libovůli vlastníka či provozovatele vozidla, zda a v jakém rozsahu si havarijní pojištění sjedná. Pojišťovny také nabízejí zvýhodněné produktové balíčky povinného ručení s havarijním pojištěním.

Co kryje havarijní pojištění a co povinné ručení:

Pojistná událost	Pojištění
Škody způsobené jinému při používání vozidla	Povinné ručení
Škody způsobené sami sobě na vlastním automobilu	Havarijní pojištění
Krádež	Havarijní pojištění
Živelné poškození nebo zničení	Havarijní pojištění

Co vše lze pojistit havarijním pojištěním

Předmětem pojištění může být škoda vzniklá odcizením vozidla, jeho havárií, působením přírodních živlů nebo vandalismem. Pojistit lze rovněž škodu na okenních sklech, přepravovaných zavazadlech a zvláštní výbavě vozidla. Jen za mírný příplatek

lze sjednat i pojištění škody vzniklé při případné havárii osobám přepravovaným ve vozidle (tzv. pojištění sedadel). Všechny pojišťovny nabízejí i zvýhodněné „All Risk“ balíčky, často v kombinaci i s povinným ručením.

5. kapitola

Porovnání produktů u vybraných pojišťoven

Pro porovnání produktů jsem si vybral tři pojišťovny a to Českou pojišťovnu a.s., Kooperativu pojišťovnu a.s. a ČSOB pojišťovnu a.s. Porovnávám výši pojistného, způsob placení pojistného a slevy za bezeškodní průběh.

Česká pojišťovna a.s.

Je zavedená pojišťovna na našem pojistném trhu. Její základní jmění činí 3412 mil. Kč. Akcionáři jsou PPF a.s. a IPB a.s. (vlastní přes 50 %), Stát 31 %, Komerční banka a.s. 10 % a zbytek vlastní drobní akcionáři. Česká pojišťovna a.s. se může těšit z nejhustší prodejní sítě, využívá také mobilní likvidátory.

Nabízí dvě varianty povinného ručení: STANDARD (pojistné krytí u škody na zdraví 40 mil. Kč a na majetek 20 mil. Kč) a BONUS EXCLUSIVE (pojistné krytí jak na majetek, tak na zdraví je 100 mil. Kč).

Kooperativa pojišťovna a.s.

Její základní jmění činí 3000 mil. Kč. Vlastníkem je Wiener Stadtische Allgemeine Versicherung AG (Rakousko). Stejně jako Česká pojišťovna a.s. taky Kooperativa využívá služeb mobilních operátorů. Má 170 obchodním míst a spolupracuje se 150 vybranými autoopravnami.

Podobně jako Česká pojišťovna a.s. nabízí i Kooperativa dva produkty: STANDARD (pojistné krytí u škody na zdraví je 54 mil. Kč a na majetek 24 mil. Kč) a BENEFIT (pojistné krytí na zdraví i na majetek je 70 mil. Kč).

ČSOB pojišťovna a.s.

Základní jmění činí 3903 mil. Kč. ČSOB pojišťovna se opírá o stabilní zázemí svého hlavního akcionáře, jímž je se 75% podílem belgická pojišťovna KBC Verzekeringen NV z národní skupiny KBC. 25 % akcií společnosti vlastní Československá obchodní banka a.s.

Tato pojišťovna nabízí tři produkty pojištění: STANDARD (pojistné krytí u škody na zdraví je 44 mil. Kč a na majetek 24 mil. Kč), DOMINANT (pojistné krytí u škody na zdraví i na majetku je 60 mil. Kč) a PREMIANT (pojistné krytí u škody na zdraví i na majetku je 100 mil. Kč).

Rozbor pojistných produktů

Nabídku pojišťoven porovnávám z těchto hledisek:

- I. Způsob placení pojistného
- II. Výše pojistného
- III. Slevy za bezeškodní průběh

Způsob placení pojistného

Jak Česká pojišťovna a.s., tak i ČSOB pojišťovna a.s. nabízí svým klientům možnost platit pojistné ročně, pololetně, čtvrtletně a měsíčně. Kooperativa a.s. nabízí placení pojistného ročně, pololetně a čtvrtletně.

Co se týče úhrady pojistného, tak všechny tři pojišťovny nabízejí stejné možnosti. Úhradu lze provést on-line (prostřednictvím internetových stránek), inkasem, trvalým příkazem (úhrada z bankovního účtu), v hotovosti na pobočce pojišťovny.

Výše pojistného

- Česká pojišťovna a.s.

Vozidlo	Objem motoru	STANDARD	EXCLUSIVE
Motocykl	do 50 ccm	341	359
	51-350 ccm	820	861
	351-500 ccm	2 083	2 208
	nad 500 ccm	2 561	2 689
Osobní automobil	do 1000 ccm	3 319	3 418
	1001-1350 ccm	4 162	4 329
	1351-1850 ccm	6 131	6 376
	1851-2500 ccm	9 843	10 237
	nad 2500 ccm	13 555	14 098

- Kooperativa pojišťovna a.s.

Vozidlo	Objem motoru	STANDARD	BENEFIT
Motocykl	do 50 ccm	300	312
	51-350 ccm	756	784
	351-500 ccm	2 052	2 112
	nad 500 ccm	2 756	2 836
Osobní automobil	do 1000 ccm	3 576	3 692
	1001-1350 ccm	4 164	4 276
	1351-1850 ccm	6 192	6 376
	1851-2500 ccm	9 796	10 092
	nad 2500 ccm	13 660	14 064

- ČSOB pojišťovna a.s.

Vozidlo	Objem motoru	STANDARD	DOMINANT	PREMIANT
Motocykl	do 50 ccm	261	274	-
	51-350 ccm	838	879	-
	351-500 ccm	2 189	2 298	-
	nad 500 ccm	2 754	2 892	-
Osobní automobil	do 1000 ccm	3 485	3 654	3 757
	1001-1350 ccm	3 913	4 106	4 221
	1351-1850 ccm	5 528	5 800	5 964
	1851-2500 ccm	8 607	9 034	9 290
	nad 2500 ccm	11 875	12 466	12 820

Pozn.: U varianty PREMIANT není povolena kombinace pojištění motocyklu.

Slevy za bezeškodní průběh

- Česká pojišťovna a.s. – pokud jezdíme bez nehod, pak každý rok získáváme v povinném ručení 5% bonus za bezeškodní průběh pojištění. Ke stávajícímu bonusu můžeme navíc získat slevu 5 % ze základní sazby povinného ručení, pokud náš bezeškodní průběh pojištění činí alespoň 36 měsíců. Česká pojišťovna přebírá bonus i od ostatních pojišťoven.
- Kooperativa pojišťovna a.s. – Kooperativa nabízí bonusy ve výši 5 % ze základní sazby povinného ručení za každý bezeškodní rok až do osmého roku. V praxi to znamená, že pokud máme výši povinného ručení stanovenou na 3500 Kč a jeden rok jezdím bez nehody, tak v příštím roce zaplatím 3325 Kč. Pokud další rok bez nehody, tak pojistné bude ve výši 3150 Kč. A takto by to pokračovalo až do osmého roku bez nehody.
- ČSOB pojišťovna a.s. - ČSOB Pojišťovna zavádí pro rok 2008 úplnou novinku pro povinné ručení a havarijní pojištění s názvem „Sleva dobrého řidiče“. Celkový rozsah slev, které můžeme získat, je v domácích poměrech unikátní a řadí její povinné ručení v

porovnání s ostatními k nejvýhodnějšímu na trhu. Stačí když předložíme doklad o alespoň tříletém předchozím bezeškodném průběhu povinného ručení a obdržíme v prvním roce pojištění u ČSOB Pojišťovny slevu 15 %, ve druhém dalších 10 % a ve třetím ještě 5 %.

Závěr

Ze získaných dat můžeme nabýt dojem, že Česká pojišťovna a.s. a Kooperativa pojišťovna a.s. nabízejí totožné pojistné produkty. Vezmeme-li v potaz, že většina lidí se rozhoduje podle ceny, pak by byla ČSOB pojišťovna a.s. na tom nejlépe. Z tabulek je vidět, že když bychom měli osobní automobil s výkonem motoru nad 2500 ccm, tak ČSOB pojišťovna a.s. nabízí pojistné u produktu STANDARD o tisícikorunu levnější než zbylé dvě pojišťovny.

Co se týče slev na pojištění, tak nejhůře dopadla Česká pojišťovna a.s., která nabízí nejméně bonusů za bezeškodní průběh pojištění. Kooperativa pojišťovna a.s. a ČSOB pojišťovna a.s. nabízejí téměř shodné slevy z pojištění. Rozdíl je v tom, že Kooperativa pojišťovna a.s. nabízí za prvních osm let bez nehody slevu 5 % každý rok ze základní sazby pojištění a ČSOB pojišťovna a.s. nabízí první rok 15%, druhý rok 10% a třetí rok 5% slevu ze základní sazby pojištění. Myslím si, že v tomto směru je nejvýhodnější ČSOB pojišťovna, protože asi každý řidič přijme raději tři roky bez nehody než osm let.

Pojišťovny se předhánějí v poskytování slev a výhod. Záleží jen na vlastnících vozidel, podle čeho se rozhodnou pro výběr té své pojišťovny. Jisté je, že nechtějí-li mít problémy, jednu si vybrat musí.

6. kapitola

Podle čeho vybírat povinné ručení

- cena pojištění - U většiny klientů představuje rozhodující faktor pro výběr pojišťovny. Základní pojistné se mezi pojišťovnami výrazně neliší, proto je třeba vzít v úvahu i další podmínky. Při srovnání pojišťoven podle ceny (při daných limitech plnění) je třeba vzít v úvahu i bonusy a možnost področních plateb. Většina pojišťoven umožňuje področní platbu bez přírážek.
- asistenční služby - Asistenční služby jsou dalším důležitým faktorem pro výběr pojištění. Nejčastěji zahrnují uhrazení nákladů na technickou pomoc (opravu, odtah, uschování, atd.), ubytování v nouzi, náhradní dopravu, půjčku, apod. Jednotlivé pojišťovny se odlišují v rozsahu, územní platnosti (zda i v zahraničí a v jakém rozsahu), v limitech plnění, dále i v tom, komu je určena! Některé pojišťovny mohou poskytovat asistenční služby jen pro poškozeného a pro pojištěného již ne. Jiné pojišťovny nabízejí tyto služby i pro pojištěného v případě nezaviněné havárie či poruše vozu. Důležité jsou rovněž limity plnění. Lze se setkat i s nabídkou pouhého přivolání asistenční služby a náklady si musí hradit pojištěný sám. Širší rozsah asistenčních služeb je zpravidla nabízen u vyšších variant.
- doplňkové pojištění zdarma - Nabídku doplňkových pojištění lze třeba vzít rovněž do úvahy při výběru pojišťovny. Většinou jde pouze o marketingové akce typu úrazové pojištění sedadla, pojištění garáže, apod. Některá doplňková pojištění mají svá opodstatnění - například pojištění právní ochrany do určité výše zdarma.
- slevy na jiná pojištění a připojištění dalších rizik - Povinné ručení samo o sobě nebývá pro pojišťovny příliš ziskové. Přesto tento produkt pojišťovny poskytují z důvodu zkompletování nabídky produktů a zejména z důvodu získání potenciálních klientů, kterým mohou nabídnout jiné své produkty a získat si jejich věrnost na svou stranu. Nejčastěji jsou poskytovány slevy ve výši 5 - 30% z pojistného na havarijní pojištění - pojištění čelního nebo všech skel, pojištění zavazadel a věcí osobní potřeby, pojištění

úrazu dopravovaných osob, připojištění výše nákladů na opravu vozidla, apod. Zde záleží na tom, zda klient uvažuje o sjednání takového pojištění.

- finanční síla, pověst pojišťovny a hustota likvidatur - Povinné ručení je samo o sobě ztrátový produkt. Aby pojišťovna dostála svým závazkům (nejen vůči poškozeným, ale i klientovi) je nutná finanční síla. Je důležitá, i přestože Česká kancelář pojistitelů přebírá závazky za klienta zkrachovalé pojišťovny v případě vzniku pojistné události. Rovněž je dobré se ptát (třeba známých) na zkušenosti s likvidací pojistných událostí (i z havarijního pojištění). Dostupnost likvidatur, rychlost plnění závazků a obslužný servis je také důležitý a pro mnohé klienty zásadní.

7. kapitola

Otázky a odpovědi

I. Co se stane, když klient nezaplatí pojistné? Dokdy pojištění platí?

Pojištění odpovědnosti (povinné ručení) zaniká v případě neplacení pojistného po uplynutí lhůty stanovené pojistitelem v upomínce k zaplacení pojistného. Tato lhůta přitom nesmí být kratší než jeden měsíc. Do té doby pojištění platí. Je však nutné upozornit, že pojišťovna má nárok na pojistné až do doby zániku pojištění. Přestat pojistku platit totiž neznamená zrušit smluvní vztah, a kdo si to neuvědomí, často se pak diví, když dostane složenku na zaplacení dlužného pojistného.

II. Kdy může přestat platit pojistku řidič, když auto prodá nebo prodává prostřednictvím autobazaru?

Pojištění v tomto případě zaniká až dnem, kdy je změna majitelů aut ohlášena příslušné pojišťovně.

III. Může člověk během roku měnit pojišťovnu? Jak má postupovat?

Právo měnit pojišťovny není nijak zákonem omezeno. Pokud nedojde k něčemu neobvyklému, jako je například fyzický zánik vozidla, změna vlastnictví nebo odcizení, tak pojištění zaniká uplynutím doby, na kterou bylo sjednáno, dohodou smluvních stran a výpovědí, v současné době podle občanského zákoníku, od 1. 1. 2005 podle nové právní úpravy obsažené v zákoně o pojistné smlouvě. Jak tedy postupovat? Pokud chceme pojištění ukončit opravdu rychle, nejsnazší je dohoda s pojišťovnou. Smlouvu můžeme ukončit i výpovědí, která musí být písemná, protože jinak je neplatná, a musí být podána nejméně 6 týdnů před koncem pojistného období.

IV. Co se stane, když řidič způsobí nehodu půjčeným autem, které nemá povinné ručení? Kdo platí škodu – ten kdo způsobil nehodu, nebo ten, kdo neměl auto pojištěné?

Řidič, který si půjčuje automobil, by se měl přesvědčit, že má jeho technický průkaz a doklad o zaplaceném povinném ručení. Bez těchto dvou dokumentů by na silnici neměl vůbec vyjíždět. Pokud by takovým vozem způsobil škodu, poškozenému ji uhradí Česká kancelář pojistitelů z garančního fondu, který je ze zákona právě za tímto účelem vytvářen. Tato škoda je pak vymáhána od osoby, která za ni odpovídá, a tou je podle občanského zákoníku provozovatel vozidla. Není však vyloučeno, že škoda bude vymáhána po řidiči v rámci takzvané subjektivní odpovědnosti, neboť i to občanský zákoník umožňuje. Dalšími nemalými sankcemi je dvacetitisícová pokuta a zákaz řízení motorových vozidel až na jeden rok pro toho, kdo provozuje vozidlo bez pojištění odpovědnosti.

V. Co když majitel automobilu zemře a auto se stane předmětem pozůstalosti?

V případě smrti pojistníka přecházejí práva a povinnosti z povinného ručení do doby nabytí právní moci usnesením o nabytí dědictví na dědice. Pokud jde o vlastnictví vozidla, práva a povinnosti vlastníka vykonává dědic; pokud je dědiců více, pak ten, který k tomu byl ostatními dědici pověřen. Nebyl-li nikdo pověřen, pak soudem určený správce dědictví. Po nabytí právní moci usnesením o dědictví by si měl ten, komu automobil připadne, uzavřít nové pojištění. V této situaci je dobré připomenout, že mnohem důležitější je, aby byl automobil pojištěn, tedy aby včas bylo hrazeno pojistné.

VI. Co se stane, když řidiči způsobí škodu neznámé auto?

Když nezjistíme pachatele, tak není možné škodu uplatňovat. V případě způsobení škody nezjištěným vozidlem, je z garančního fondu České kanceláře pojistitelů hrazena pouze škoda na zdraví. Podmínkou je, že událost vyšetří policie.

VII. Jak bude pojišťovna řešit případ rozbitého skla od kamínku „odstřeleného“ autem z protisměru?

Musíme znát viníka, to znamená jeho registrační značku, a prokázat, že se škoda skutečně stala. S číslem registrační značky se potom obrátíme na Českou kancelář pojistitelů, kde zjistíme, u koho je viník pojištěn (případně, že pojištěn není) a s

požadavkem na náhradu škody se pak obrátíme na příslušnou pojišťovnu, respektive na Českou kancelář pojistitelů.

VIII. Co když manželka nabourá autem, které je napsané na manžela, plot u jejich rodinného domu? Proplatí škodu pojišťovna z povinného ručení?

V tomto případě pojišťovna škodu neuhradí, jde totiž o případ, kdy došlo ke škodě, „za kterou pojištěný odpovídá svému manželu nebo osobám, které s ním v době vzniku škodné události žily ve společné domácnosti.“

8. kapitola

Vysvětlení pojmů

- All risk – pojištění proti všem rizikům. Používá se zejména u havarijního pojištění či pojištění zásilek, ale stále častěji i u majetkového pojištění. Je založeno na principu, že pojištěním je kryta každá věcná (hmotná) škoda, která není ve smlouvě vyloučena. Opakem je pojištění vyjmenovaných rizik, kde je ve smlouvě přesně definováno na jaké škody se pojištění vztahuje.
- Bonus – forma zvýhodnění klienta za příznivý škodní průběh (žádné nebo malé škody) u daného druhu pojištění. Zpravidla se poskytuje ve formě slevy na pojistném, ale může být i ve formě rozšíření rozsahu pojištění. Standardně je bonus poskytován u pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (povinné ručení), kde může při dlouhodobě bezeškodným průběhu sleva na pojistném dosáhnout až 30 %.
- Doba pojištění – také pojistná doba. Časové období, na které se pojištění sjednává. Pokud během doby pojištění dojde k pojistné události, vzniká povinnost pojistitele plnit.
- Garanční fond – podle zákona o pojišťovnictví tvoří garanční fond jednu třetinu minimální míry solventnosti pojišťovny nebo zajišťovny. Minimální výška garančního fondu pro pojišťovny v životním pojištění je 40 mil. Kč, v neživotním pojištění pak v závislosti na třídě pojištění od 20 do 40 mil. Kč.
- Likvidátor – pracovník pojišťovny nebo pověřený nezávislý expert, jehož úlohou je zjišťovat rozsah, příčinu a velikost škody ve vztahu ke konkrétní pojistné smlouvě. Likvidátor posuzuje povinnost pojišťovny poskytnout pojistné plnění a stanovuje velikost pojistného plnění.
- Malus – opak bonusu. Je to přírážka k základnímu pojistnému, která má podobu platby za zhoršený škodní průběh v předcházejícím pojistném období. Využívá se nejčastěji u pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (povinné ručení).

- Počátek (začátek, vznik) pojištění – pojištění zpravidla začíná následující den po sjednání pojistné smlouvy, není-li ujednáno datum pozdější. U některých pojištění (např. havarijní) může pojištění začít okamžikem podpisu smlouvy (je nutno označit na smlouvu čas vzniku pojištění).
- Pojistitel – ve smyslu zákona o pojišťovnictví je pojistitelem ten subjekt, který obdrží od dozorčího orgánu povolení k provozování pojišťovací činnosti.
- Pojistná smlouva – je smluvní vztah mezi pojistníkem (klientem) a pojišťovnou (pojistitelem). Pojistná smlouva určuje podmínky za jakých má pojištěný (nemusí být totožný s pojistníkem) právo na pojistné plnění.
- Pojistná událost – nahodilá skutečnost se kterou je spojen vznik povinnosti pojistitele plnit. Konkrétní podmínky vzniku pojistné události určují podmínky pojistné smlouvy.
- Pojistné (pojistná prémie) – je úplata za převzetí sjednaného rizika pojišťovnou.
- Pojistné období – v pojistných smlouvách uzavřených na dobu neurčitou musí být definováno pojistné období k němuž se stanovuje velikost pojistného. Zpravidla se sjednává jako běžný rok (12 měsíců), ale může být např. i 3 měsíce. Pojišťovna i klient mohou zpravidla odstoupit od smlouvy ke konci každého pojistného období.
- Pojistné plnění (pojistná náhrada) – pojistnou smlouvou se pojišťovna zavazuje, že při naplnění předem stanovené podmínky (pojistná událost), vyplatí smluvenou částku (pojistné plnění).
- Pojistné podmínky – podmínky zpracované pojistitelem pro uzavírání pojistných smluv pro jednotlivá pojistná odvětví, pro skupiny těchto odvětví nebo pro jednotlivé typy pojištění uzavíraných v rámci pojistného odvětví, zejména všeobecné pojistné podmínky, zvláštní nebo doplňkové pojistné podmínky.
- Pojistník – osoba, která uzavřela s pojistitelem smlouvu. Má právo disponovat s pojistnou smlouvou a povinnost platit pojistné. Často bývá i pojištěným.

- Pojištěný – osoba, na jejíž majetek, život, zdraví nebo odpovědnost za škodu se pojištění vztahuje. Pojištěný má zpravidla nárok na pojistné plnění v případě pojistné události, není-li ve smlouvě ujednáno jinak.
- Poškozený – osoba, která utrpěla škodu na majetku, životě či zdraví, přičemž podle příslušných právních předpisů za tuto škodu nese odpovědnost jiná osoba.
- Riziko – riziko je možnost vzniku nějaké záporné odchylky. Vlastní pojem riziko obsahuje pochybnost o budoucnosti, ale také fakt, že výsledek nás může dostat do horší situace, než ve které jsme nyní. Je to určitá nejistota, která se dá měřit (statistickými metodami, nebo matematickým počtem pravděpodobnosti).
- Škodní událost – skutečnost, ze které vznikla škoda, a která by mohla být důvodem vzniku pojistné události (zakládat právo na plnění z pojištění).
- Vozidlo – ve smyslu zákona o pojištění odpovědnosti z provozu vozidel se vozidlem rozumí silniční vozidlo druhu motocykl, silniční vozidlo druhu tříkolka nebo čtyřkolka, osobní automobil, autobus, nákladní automobil, speciální automobil, tahač, přípojně vozidlo, traktor, pracovní stroj samojízdný, pracovní stroj přípojný a jednonápravový traktor s přívěsem. Za vozidlo se nepovažuje invalidní vozík.
- Výpověď – způsob ukončení pojistné smlouvy před uplynutím doby, na kterou je pojištění sjednáno, nebo smlouvy uzavřené na dobu neurčitou. Zpravidla je nutné výpověď podat v určené době před koncem pojistného období (např. nejméně 6 týdnů).

9. kapitola

Závěr

V závěru své práce bych chtěl porovnat to, jak to bylo dříve s vyřizováním a placením povinného ručení a jak je tomu dnes. Ještě nedávno probíhalo placení pojistného celkem jednoduše. Člověk přišel do pojišťovny, na složenku vypsál zdvihový objem válců svého vozu, zaplatil příslušnou částku, schoval ústřížek od složenky a bylo vše vyřízeno. Jednoduchost spočívala v tom, že na trhu se vyskytovala jen jedna pojišťovna, která nabízela toto pojištění. Věc byla vyřízena během několika minut. Jestliže chceme sjednat povinné ručení dnes, strávíme u toho mnohem více času, protože přibýlo více formalit a hlavně musíme vypisovat smlouvu. Je to administrativně mnohem náročnější. A samozřejmě vše je zpoplatněno a ten kdo vše zaplatí jsme my, klienti. Dříve jsme šli tak zvaně na jistotu, protože byla jen jedna pojišťovna. V dnešní době, kdy se na trhu vyskytuje mnohem více pojišťoven a každoročně jich přibývá, nám zabere mnoho času výběr té „pravé“ pojišťovny, protože každá pojišťovna láká své budoucí potenciální zákazníky různými reklamami v televizi, billboardy atd. tím, že nabízí něco nového a levnějšího.

Ještě bych rád uvedl jednu situaci. Jedná se o změnu majitele vozidla. Dříve tomu bývalo tak, že prodávající kupujícímu s doklady od vozidla předal i ústřížek od složenky (potvrzení o zaplacení povinného ručení) a poté byl na dopravním inspektorátu přepsán majitel vozidla. Dnes jestliže měníme majitele vozidla, musíme vypovědět smlouvu starou, kvůli jménu majitele vozidla a musíme vypsát smlouvu novou. Původnímu majiteli vozidla je vrácena adekvátní část pojistného, zatímco nový majitel ji musí pojišťovně uhradit.

Myslím si, že dříve to bylo mnohem lepší a jednodušší. Ne jenom tím, že byla jen jedna monopolně postavená pojišťovna, ale i tím, že vyřizování pojištění bylo mnohem rychlejší a jednodušší. Rychlost a jednoduchost spočívala v tom, že se nevypisovali žádné smlouvy, což je administrativně dost náročné. Bylo by zajímavé, kdyby se pokusila nějaká z pojišťoven vrátit do starých časů a vyřizovat povinné ručení tak jako dříve. Ale komu by se chtělo vybočovat „z davu“, když je vše ustáleno a

všechny pojišťovny to dělají stejně. Jedná se ale pouze o můj názor a každý z nás ho může mít jiný.

Seznam použitých zdrojů

- Úvod do pojišťovnictví – Ing. Pavel Pokorný
- www.ckp.cz
- www.top-pojisteni.cz
- www.mesec.cz
- www.pojisteni-vozidel.cz
- www.ceskapojistovna.cz
- www.csobpoj.cz
- www.kooperativa.cz